

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

RADNIČKA PRAVA U VRIJEME PANDEMije

STA KADA POSLODAVAC ŽELI PREKINUTI RADNI ODNOŠT

Radnik je u ovoj situaciji mogao prava:

- da se ne obaveza raditi
- da se ne obaveza sa bitom za zadržavanje
- da se ne obaveza isplati otpremnije
- da se ne obaveza raditi

Otkaz vanjskog odnosa:

- radnik se treba za započinjanje ugovora na neodređeno vreme
- radnik je obvezan da se ne obaveza
- radnik ima pravo na okidanje radnika
- radnik ima pravo na oticanje radnika

Šta podrazumejava neplaćeno odsustvo?

Radnik koji prihvati neplaćeno odsustvo dolazi u poziciju u kojoj prava i obaveza radnika minju - to znači da neće dobiti platu, topli obrok, neće biti prijavljen na porazu uprave, neće imati penzionalnovalidno osiguranje;

Indirektno podrazumejava otkaz - radnik ne može ostvariti nikakvo pravo iz radnog odnosa!

GODIŠNJI ODMORI I PANDEMija

Šta ako poslodavac nalaže radniku da koristi godišnji odmor za vrijeme trajanja pandemije?

Zakon o radu jasno nudi da se godišnji odmor mora koristiti u smislu plana koji donosi poslodavac (bez konsultacije sa sindikatima).

Ni jedan poslodavac nema pravo da mijenja radnika, da mera iskoristiti kompletan godišnji odmor - to je isključivo volja radnika i ranjeg plana poslodavca koji je donesen.

??? Kada se iskoristi godišnji odmor (stari i novi), plaćeno odsustvo je jedan od načina u kojem je radnik zaštićen.

Šta je radnicima kaj zbog skraćenog radnog vremena imaju situaciju da im se sati odvajaju od godišnjeg odmora?

Poslodavac ne može radniku vrijeme koje se radi zbog skraćenog radnog vremena trezirati kao godišnji odmor.

GO se može koristiti u 2 djele - pre die u trajanju od 12 dana radnih mesta bez prekida, dok drugi dio mora iskoristiti do 30. juna nasledne godine;

Radnik ima pravo da koristi jedan godišnjeg odmora kad koli, uz način najmanje 3 dana pre krećući.

U trajanju GO se ne uključuju veštinske pretecene spajjaljenosti za rad (bolovanje), veštinske pravilnike u koje se ne radi, kao i drugo vrijeme odstupavanja sa rada koje se radnik primanje u stadi osiguranja

RAD OD KUĆE

Radnik koji radi od kuće (obavlja poslove isto kao da obavlja u sjedištu poslodavca) ima pravo na:

- naknadu troškova vlastitih sredstava, kao i drugih troškova vezanih za rad od kuće (kompjuter, internet itd.); platu u 100% iznosu
- topli obrok

Nema pravo na:

- naknadu troškova za prevoz*

*radnik koji zbog pandemije djelomično poslo obavlja od kuće i povremeno dolazi na posao bi u tom slučaju mogao da traži naknadu za to, no nije to učinio što se radi o radnom mestu od ne zemlje radnika

Mora li poslodavac donijeti odluku o radu od kuće ili je dovoljan usmeni dogovor?

Kontekstu trenutne situacije poslodavac koji je obavezan dovesti pravilnik o radu je trebao pre predviđajući u svim pravilnikom ovaj institut tj. rad od kuće.

Poslodavac je trebao otkažati postojeci ugovor o radu i radniku ponuditi novi ugovor o radu gdje bi mjesto rada bilo od kuće i gdje bi se svi elementi predviđeni Zakonom o radu u ovaj ugovor morali definisati.

S obzirom da gotovo nijedan poslodavac nije postupio kako je gore navedeno, kao posljedica imamo da se radnicima ne isplaćuje topli obrok niti naknade za korištenje vlastite opreme i sl.

Dakle, da bi radnik radio od kuće mora postojati pisani akt i to ugovor o radu koji će zaključiti radnik i poslodavac.

Pravo na naknadu platu u skladu sa članom 76. Zakona o radu?

Radnici koji su na radu u vrijeme pandemije rade pod otežanim uslovima, samim tim što su više izloženi mogućoj zarazi;

Pravo na povećanu platu za otežane uvjete rada je propisano Zakonom o radu, međutim, obim ovog prava se utvrđuje kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu kako je i navedeno u Zakonu o radu.

To znači da, ukoliko je obim ovog prava utvrđen gore navedenim aktima, poslodavac je radniku dužan povećati platu po tom osnovu.

Strojko, Milivoj i skladiti u ovom tekstu se ne mogu radno odnositi stevovi Friedrich Ebert Stiftung i Friedrich Ebert Stiftung ne garantuje za tačnost podataka koji su uneseni u tekstu. Sve prava zadržava od Friedrich Ebert Stiftung.

Informacije prilagođene za potrebe sindikata SH i Sovez sindikata Republike Srpske

Autora: Štefka Šukalošić, 2020.